

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Govor slov. poslanca dr. L. Gregoreca
v državnem zboru dne 3. maja 1887.

(Konec.)

Sedanja vlada bi bila vsaj v začetku mogla ukreniti, kar zahteva pravo in pravica. Toda ni hotela in zato je narodna borba na toliko vskipela, da moramo to vsi obžalovati. Pri nas Slovencih na primer bi vlada že davno bila zelo lahko prepovedala posilno upeljavo pouka v nemščini na Koroškem in Štajarskem, opirajoč se na člen XIX osnovnih državlanskih pravic, ki prepoveduje koga siliti, da bi se naj učil drugega jezika. (Poslanec Ghon: res je! Veselost.) Ni res. (Poslanec Ghon: res je! Veselost.) Tudi v Trstu bi bila vlada že zdavna lahko ukazala, naj se priredi za slovensko deco slovenskih ljudskih šol. Prav tako ima Istrija premalo ljudskih šol. (Klici na desni: srednjih šol pa nič!) Gledé na to bi vlada že bila iz davna mogla potrebno naročiti deželnemu zboru ister-skemu. Toda ona tega ni storila.

Vlada zamore učiteljišča tako uravnati, da bi tudi Slovincem ugajala pa tudi tega nam neče storiti. Slovenci potrebujejo dalje, da se tudi na nas ozira vlada v deželnem šolskem svetu koroškem in štajarskem. Kajti sedanji deželni zastopi nam ne privoščijo niti jednega zastopnika v deželskih šolskih svetih, čeprav je ondi 130.000 Slovencev in tukaj nad 400.000. Prva dolžnost vlade bi bila, ovo krivico popraviti. Ima namreč več funkcijonarjev ali udov deželnega šolskega sveta imenovati in bi se torej lahko ozirala na Slovence. Tako bi vsaj uradbeno časih izvedela, česa želimo Slovenci. Sedaj pa uradbeno ni izve tega. Šestletna doba funkcijonarjem v deželnih šolskih svetih poteče letos, pa tudi okrajnim šolskim nadzornikom. Jaz se nadejam, želim in prosim, naj vlada jemlje vsaj tukaj nekoliko ozira na nas Slovence!

Visoka zbornica je že večkrat v resolucijah vlado pozivljala, naj osnuje paralelnih razredov pri gimnazijah na slovenskem ozemlju.

Patrijarh Jakob je nekđaj za Lijo služil 7 let in jo dobil, a naši poslanci služijo vladi 7 let pa o slovenskih paralelkah še po nikod ni duha ne sluha. (Veselost.) Slovenci zahtevamo slovensčine popolnem zmožnih uradnikov. Vlada ima dolžnost skrbeti za njih vzgojo. Najboljše sredstvo bile bi slovenske stolice za najpotrebnejše pravoslovne stroke na Graškem vseučilišču. Nekđaj za Bachovega absolutizma smo jih imeli, od sedanje vlade jih zastoj pričakujemo. Zmiraj odlaga ad calendae Graecas, t. j. do svetega Nikoli.

Povedano svedoči dovolj, da bi vlada bila lahko storila mnogo, kar bi narodne prepire krčilo. Toda ni hotela storiti in zatorej je ne morem odvezati krivde, da še ni miru med narodi.

Kar Slovenci in avstrijski Slovani sploh zahtevamo, to je primeroma jako malo, se daje prav lahko izvesti, meri na mednarodni mir ter je v osnovnih državnih zakonih utemeljeno. Tudi koristi države zahtevajo, da se ustreza željam in tirjatvam Slovanov. Kajti posilno raznarodovanje množi privlačne sile velikih narodnih držav sosednih, kar mora naposled z nesrečo, s propadom Avstrije, končati. Zlasti nevarno je ponemčevanje. Čém hitreje in uspešneje se ponemčuje, tem preje zgubi Avstrija nekatere svojih pokrajin. Le zaslepljene oči tega ne vidijo. (Prav dobro! na desni.) Velikih žrtev zahteva vlada od sleharnega naroda v državi. Nobeden se jim ne more izogniti. Vsakega zadenejo bremena primerno. Zato pa ima vlada svetó dolžnost skrbeti, da vsak narod ostane zmožen ova bremena prenašati. Ne sme torej primernih sredstev za omiko in pouk samo jednemu narodu v obilici polagati, drugim pa odrehati in vendar od vseh enakih denarnih in krvnih davkov tirjati. To bi bilo ne samo krivično, ampak naravnost grozovito. Mene spominja to na egiptovskega faraona, ki je Izraelcem prepovedal dajati za izdelovanje opek potrebno slamo, a vendar navadno število opek od njih tirjati zaukazal.

Naša visoka vlada utegne kmalu dobiti priliko obrniti se v slovesnem pozivu do vseh narodov avstrijskih. S kakšnim zaupanjem more ona stopiti pred ogromno večino slovansko, če jej pa vest očitati mora, kako je Slovanom škrtljava, krivična, ter jih pogosto prepušča potujčevanju!

No, Slovani bomo storili, kar smo storiti dolžni, ker hočemo Avstrijo. Nam je Avstrija evropska potreba. Še zmiraj se držimo besed, katere je izpregovoril slavni češki domoljub Palacký: „Ko bi Avstrije ne bilo, trebalo bi jo osnovati“ in ker že obstoji, naj se ohrani! (Živahna pohvala na desni.) V to žrtvujemo kri in imetje. Toda prav radi tega bomo Slovani tem odločniše tirjali vse, česar nam treba da ohranimo in gojimo svojo narodnost.

To ne sme biti, da bi mi Slovani bili jednakopravni samo pri davkarijah ali vojaških nabornih komisijah. (Dobro, dobro, na desni.) To ne sme biti, da bi se od nas bogatili drugi narodi — morda še takšni, ki niti v Evropo ne sodijo — in mi se le dovolj dobri zmatrali samo za postreljanje. (Dobro! dobro! na desni.) Slovani hočemo v Avstriji biti jednakopravni državljani in kot takšni priznani in spoštovani. (Dobro, dobro! na desni.)

Ekscelenca gosp. ministerski predsednik je nedavno djal: Slovani v Avstriji ne bodo dali mirú, dokler ne dobijo, česar v ohranitev svoje narodnosti potrebujejo. To je res. Veseli me, da gospoda to sama sprevidi. Besede smo čuli, sedaj bi pa še radi doživeli dejanja. To bode najboljša priprava za pomlajenje, za presnovo Avstrije. Narodi, kedar bodo dobili svoje pravice, dobili bodo tudi nov pogum ter želeli, naj se zmiraj v častnem smislu uresničuje slavno gaslo: Austria erit in orbe ultima (Avstrija ostane do konca sveta). — (Pohvala na desni, govorniku čestita mnogo poslancev.)

Gospodarske stvari.

Nastelj in nje potreba.

Kdor dela, njemu je treba, da se opoči. Živeti pa je skorej isto, kakor delati, saj posamezni udje trupla imajo den na den svoje opravilo, za katero jim je treba moči in je po takem treba tudi udom počitka. Le-ta pa je tem bolji, tem slaji, čem bolje se jim postelje.

Tudi pri živini ni drugače. Kakor človeku, tako je tudi živini treba počitka in to tacega, da ji iz nova okrepi ude ter ji daje novih moči za vsakdanje delo. Treba je torej tudi živini postelje ali kar je tisto, treba ji je stelje. Da to človek izprevidi, za to ni nobena težava,

ali priskrbeti živini potrebne stelje, to je že druga. Vidi se to lahko že iz tega, da imajo na raznih krajih razno steljo. Tu je slama — vseh vrst žita —, tam je listje iz hoste, tu mah in tam sopet resje ali kaj druga. Kaj se stelje živini, to ni povsod enako, ali da se ji nastilja, to se nabaja pri vseh živinorejcih.

Ali kaj se najbolje nastilja? Na to vprašanje imajo več odgovorov, mi imamo pa le odgovor: slama. Ne za to, ker daje morebiti najboljši gnoj ali pa da je najcenejša; ne, to ne, pač pa dela slama najboljši gnoj in kar je tudi nekaj vredno, daje živini suho, mehko ležišče. Gnoja najboljša mož je scavnica živine in niti torej nobeni gnoj kaj prida, v katerem je ni in po takem tudi nastelj ne velja veliko, ako je ne popije.

Ravno tega pa ne stori nobena nastelj v toliki meri, kakor slama in torej ni lahko, da jo nadomestiš s čem drugim. Ne prst, ne listje, ne igličje, ne žagovine, ne mah, z eno besedo nobena nastelj ne doseže gledé tega slame. To, če nastelj ne popije mokrote v hlevu, utegne pa še po vrhu postati nevarno za živino. Ker je namreč ne popije nastelj, za to hlapi sama v zrak in dela neko neprijetno hlajo.

Deni roko v vodo pa jo drži potlej v zrak in kmalu boš občutil neko neprijetno ohlajenje ali če te je dež napokal in se ne moreš preobleči ter se ti obleka suši na truplu, je-li to ti prijetno ali zdravo?

Blizu enako je tudi živini v hlevih, kjer je mokro, nič se ti ona ne počuti dobro ter se ti zato tudi ne redi, tedaj pa si tudi na prstih lahko sešteješ, da ne boš imel od nje dobička.

V mrzlih hlevih treba je več klaje živini, ako ti naj napreduje živina in daje toliko, kolikor bi od nje po pameti terjal. Ker mokrota, ko izhlapéva, jemlje živini gorkote, mora pa ji je dati krma. To si človek lahko predstavlja — s pečjo v hiši. Ako je delj časa nisi kuril, treba ti bo veliko več drv in sploh kurjave, kakor če se je va nji vsak den kurilo, naj bi se ti prav zagrela. Živina tudi v resnici rada boleha, ako nima suhega ležišča, izlasti parklji in kopita trpé pri živini.

Še manj pa drži hostna nastelj one dele scavnice, ki so prav vrhnje v gnoju. Listje n. pr. skorej nič ne spremeni scavnice, slama pa je vsaj dve tretjini popije ter je ne pusti potlej več iz sebe. Še-le, kedar sama gnije v prsti, gredó ti deli scavnice iz nje, to pa za ljubo hrano drobnih korenin silja.

V gospodarstvih, pri katerih bi se s scavnico ravnalo tako, da bi ne hodila v izgubo, dalo bi se še kje kako izhajati s hostno nasteljo, toda gospodar, ki nastilja le z njo, težko, da bi ravnal s scavnico prav in torej je izguba gotova.

Kaka pa je lahko ta izguba, izpoznamo iz računa, ki nam pové, kaj je ona tako poprek vredna, če se nje korist vveni.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 13. junija pri sv. Andražu v slov. gor., v Kozjem, v Ločah, v Št. Janžu pri Slov. Gradu, v Rušah, v Novi cerkvi, v Brežicah, v Rogatcu, v Žalcu, na Tinskem in na Valcu ob Dravi. Dne 15. junija pri sv. Barbari na Pohorju, v Celju, v Kostivnici, v Lembahu, na Planini, v Mozirju in pri sv. Vidu pri Ptuj. Dne 16. junija v Loki pri Zidanem mostu.

Dopisi.

Od sv. Ane v Slov. goricah. (Lurška mati božja.) Zaželeno — izpolnjeno V našo preljubo faro smo dobili prekrasno podobo Lurške matere Božje. Blagi kmet Ivan Rokavec v Šicah je postavil lično kapelico in jo posvetil Mariji Lurški. Dne 27. maja so jo pripeljali od domačega umetnika g. Lav. Perko-ta, gromenje topičev in glas zvona s kapele je naznanjalo prihod in pred kapelo je pričakovalo obilno ljudi Marijo, a ko so jo zagledali, ni ostalo nobeno okó suho, v dokaz, kakó jim je ljuba ta premila podoba. Podoba je blizo seženj velika. Po vsaki strani je prelep angelček, noseč jeden napis: „Moli za grešnike!“ a drugi: „Pokoro, pokoro, pokoro!“ Nad uhodom je napis: „Pozdravljamo te prav srčno, kapelica, ter v tebi častimo Lurško gospó!“ Umetnik si seveda zasluži od strani Slovencev občno priznanje, ker mnogi sodijo, da še bo prekosil druge svoje sovrstnike. Zares, lepše bi je ne mogel izrezljati francoski kipar. Zatorej bi svetoval vsem Slovencem, kateri rabijo česa v tej stroki, naj se z zaupanjem in ljubeznijo oklepajo našega domačina, ker dela celo po ceni; ako se bo vsestransko podpiral, bo vsako njegovo delo krasneje izpeljano. Ni lepo za narod, ako se obrača n. pr. na Tirolsko h kiparjem, doma pa ima za gotovo boljšega umetnika, katerega je potreba po dolžnosti podpirati. Radi tega naj bo kipar g. L. P. pri sv. Trojici v Slov. goricah toplo priporočen. Na binkoštno nedeljo zvečer je pa gromenje 40 topičev naznanjalo vesel prihodnji dan za hišo R. občino Š. in celo faro. Bil je hvala Bogu lep čas, za kar smo vedno prosili. Drugi dan popoldne se je pa vila dolga procesija iz farne cerkve sv. Ane doli k lični kapelici, kjer je že pričakovalo mnogo ljudi, vseh računim okolo 2500. Pri lepo okinčanej kapeli, okrašeni s slov. trobojnicami stal je slavolok z napisoma: „Lurška mati božja, prosi za nas!“ in: „Bodi češčena nebeška gospá!“ Kapelico so blagoslovili domači g. župnik dr. A. Suhač. Po tem pa so g. kaplan M. Jurkovič imeli slovesno pridigo o Lurdu in začetku Lurške

matere božje. Solze so igrale v očeh ljudstvu pri tem govoru. Pridige mi ni treba razglašati, ker je bralcem „Slov. Gosp.“ Lurd in tamošnja zgodovina predobro znana. Konečno so pridigar naglašali, kako se naj veseli poštena R. hiša, občina Š. in cela fara Anovska tega vselega dneva, ko je prišla Lurška mati božja v našo sredino. Prosili so Marijo Lurško posebno za mladino in povprek za vse stanove milosti iz nebes. Pridiga ostane vsem faranom sv. Ane zares v vednem spominu. V pričo je bilo tudi več tujih ljudi. Po pridigi smo izmolili lavretanske litanije v novo posvečenej kapeli, v čast nebeški kraljici Šmarnični in Lurški materi božji. Potem smo pri mizi g. Rokavca rekli še marsikatero besedo, in mej petjem pobožnih, a tudi zares narodnih pesmi minul je hitro čas. Vrlemu kmetu pa pristrčna zahvala za ves trud. To je sklep letošnjih Šmarnic pri sv. Ani. Ne bo dolgo in poročali bomo zopet jednako — veselje! V.

Iz Brežic. (Raznoterosti.) Dne 3. t. m. so našli ljudje kraj Save mrtvo že obtolčeno in razjedeno človeško truplo. V žepu najdena dopisnica se je glasila na ime: A. Koceli, učitelj v Zidanem mostu. Žepna ura je kazala 12. Ponesrečil je imenovani v noči 16. maja, pa se mu ni zmešalo, kakor je bilo brati. Vračajoč se iz Rateč domu, skočil je iz broda, misleč, da je že pri obrežju, v vodo ter utonil. Pokopan je bil 4. t. m. Pogreba se je vdeležilo naše učiteljstvo in položilo rajnemu venec na grob. — Včeraj 5. t. m. ob 3. uri 20 min. smo čutili precej močan 5 sek. trajajoči potres. — Topničarji, ki delajo na Krškem polju priprave za novo strelišče, so prišli v nedeljo v naš kraj pogledat in se razvedrit. Nameravajo večkrat priti, ako jih bodo na brodu bolj prijazno sprejeli, kot prvokrat, ko se je brezobzirno in robato tudi od njih brodnina tirjala, češ: Plačaj pa greš!

Iz Kotmare vasi pri Celovcu. (Slovenecem nekaj.) Knjižica „Slovenci v zlati Pragi in na slavnem Velegradu“, ki sta jo priporočala „Mir“ in „Slov. Gosp.“, našla je pot tudi v naše kraje. V tej knjižici pisatelj prav mično opisuje: povod tega potovanja Slovencev v omenjene kraje, mesta, ki so jih potoma videli, n. pr. Dunaj, Brno, potem navdušeni iskreni sprejem od strani Čehov, bivanje v Pragi in Velegradu, pri grobu sv. Metoda. Koncema tudi govori, kako imajo Slovenci zanaprej častiti sv. brata. Med drugim svetuje, naj se zanetijo na predvečer gosdú sv. Cirila in Metoda po gorah kresovi na čast apostolov slovanskih. Pri nas jih bomo napravili, naj poskusijo tudi drugod. Dajmo tudi mi Koroški Slovenci, da opominjanje budečega rodoljuba ne bo „glas upijočega v puščavi“. Posebno marljivo pa podpirajmo šolsko družbo sv. Cirila

in Metoda. Vsak, kdor le količkaj premore, naj bo družnik ali vsaj podpornik. Nikdar ne zanemarjajmo te družbe. ki je najtrdnjši jez proti nasilju brezvernega nemškega „šulvereina“ in najboljši pripomoček za ohranjenje mile naše slovenščine. — Vas pa, dragi nam bratje na Štajarskem in po vsem Slovenskem, prosimo, podpirajte nas tudi zanaprej, kakor nas izpodbujate z lepimi izgledi doslej, da nam bo prej ko slej mogoče, združeni z brati Slovenci vstopiti v šotor „Slovenije“, da enoglasno zakličemo: „Živi živi, duh slovenski, bodi živ na veke!“

Iz Ptuja. (Volitve v okrajni zastop.) Dne 8. julija t. l. ima tedaj voliti skupina veleposestnikov, ki šteje blizu 300 volilcev, dne 13. julija bode pa volitev za skupino občin. Ta volitev je zavoljo tega imenitna, ker poteče letos okrajnemu šolskemu svetu poslovna doba in bode novi okrajni zastop volil zastopnike v okrajni šolski svet za dobo šestih let. Naš okrajni šolski svet postopal je strogo pri nastavljenju učiteljev, branil se je vzprejeti zahteve deželnega šolskega sveta v Gradcu, gledé nemščine po narodnih šolah; učiteljic, ki prihajajo iz Gradca, ni hotel nastavljati, in zaradi tega mu Graška gospoda deželnega šolskega sveta in odbora ni prijazna, marveč iskreno želi, naj dobodo nemškutarji večino, ter potem to skvarijo, kar je narodna večina v dobi šestih let storila za narodno šolstvo. Borba bode torej do volitve in v dan volitve ostra in narodna stranka bode imela polne roke dela, ker se nahaja med slovenskimi kmeti še vedno nekaj taci, ki se nečejo nikomur zameriti ter ubogajo rajši nemškutarje, kakor domačine in se v slabi družbi nemškutarjev kaj dobro počutijo. Ako vsak narodnjak izpolni svojo domovinsko dolžnost, bode pa vse eno zmaga v skupini občin in velikega posestva narodne stranke. V to pomozi Bog!

Iz Ptujskega okraja. Pred nekaj leti bil je na Črni gori za obč. predstojnika izvoljen Fr. Žunkovič v Selcah. Bil je dober in si je veliko prizadeval za blagor občine. toda kar je že navada skoraj, da povsod, iz prvega je dosti hvale, nazadnjič pa graje in obrekovanja na cente. Tudi Žunkoviču se je taka godila. Po celem okraju se je bilo razupilo, da je občino goljufal in da ji je 1200 fl. dolžen. Tožilo se je in preiskovalo več let, zadnjič je tudi slavni deželni odbor vzel celo stvar v preiskavo. Vsi računi so se na tenko pregledali in pokazalo se je, da je še le občina Žunkoviču, če se ne motim, nekaj stotakov dolžna, ne pa on njej — velik razloček.

Od sv. Kristofa pri Laškem trgu. (Vesela novice.) Uni petek so bile občinske volitve. Že po zimi je g. nadučitelj pri sv. Jerderti začel delati in agitirati za svoje kandidate, zadnje dni je letal od hiše do hiše in

celo, kakor se govori, je po šolskih otrokih volilne listke gospodarjem na dom pošiljal. Bil si je svest svoje zmage, kajti tudi zdaj je bil vedno voljen in celo občinski svetovalec. Toda kako strahovito se je ukanil! V tretjem razredu je dobil 7 glasov, v drugem enega, v prvem nobenega in ta je hotel biti župan? Zdelo se je človeku, kakor da gosp. učitelj na trnji sedi, ker je bil v komisijonu sedel in vedno le druga imena pisati moral, redko pa svojega. Disciplina je bila izvrstna, kajti vedno so se samo enaka imena naših narodno-konservativnih kandidatov klicala. „Jvala vam, vrli volilci! Iz župnije sv. Marjete g. Šeligo le enega glasa ni dobil. Ko so zjutraj volilci kar v trumah po cesti dohajali, sukalo se je vse govorjenje okrog Šeligota, in vsi so povdarjali, le tega ne voliti in ne njegovih privržencev! Zdaj je zopet ena največjih občin na Štajarskem v naših rokah.“

Iz Ptuja. Za Rajčev nagrobni spomenik darovali so dalje sledeči rodoljubi: Znani narodnjak Vekoslav Vakaj od sv. Ane na Goriskem nabral je med narodnjaki v Slov. goricah 22 fl. 5 kr. in je imena gg. dariteljev uže naznanil. Dalje poslal nam je g. Vakaj od sledečih gg. milodare: Č. g. Fr. Pintarič, okr. dekan v Radgoni 1 fl., č. g. Franc Jančar, duhovnik v pokoju 2 fl., g. J. Elbel iz Štajnerove 10 kr., Fr. Horvat, posestnik iz Ihove 7 kr., Fr. Fekonja, posestnik iz Trotkove 10 kr., č. g. Jože Golinar, župnik iz Marije snežne 50 kr., g. Jože Ilesič 1 fl., farni urad pri sv. Trojici v Slov. gor. 50 kr. Dalje poslal nam je g. Stanko Pirnat, beležniški kandidat iz Brežic od sledečih gg.: bl. g. dr. Franc Firbas-a, c. kr. notarja v Brežicah 10 fl., blag. g. dra. Guidona Srebreča, odvetnika v Brežicah 5 fl., g. Jos. Setinca, odvet. kandidata v Brežicah 1 fl., g. A. Orožen-a, c. kr. davk. pristava v Brežicah 50 kr., č. g. M. Stoklasa, dekan in župnika v Brežicah 1 fl., g. Jos. Slivca, c. kr. davkarja v Brežicah 1 fl., g. Andr. Levak-a, trgovca v Brežicah 50 kr., g. Iv. Munda, c. k. živinozdravnik v Brežicah 1 fl. Daroval je dalje: č. g. Janez Antolič, župnik na Črni gori 2 fl., č. g. Ant. Pajmon, župnik v Novi štifti, 1 fl. Vkup 28 fl. 97 kr. Srčna hvala vsem gg. dariteljem in posebno onima gospodoma, ki sta pri nabiranju se tako častno trudila!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Na Dunaju je bilo dne 4. in 5. junija veliko trušča, kajti imeli so „cvetlični corso“, to je kaci 12 do 15 sto voz polnih cvetlic je drdralo po mestu, z njih pa so mlade ženske metale cvetlice na gledalce. Trezni kmet sodi lahko to za otročje veselje, vendar pa ni tako. Kdor biva v mestu, tolikem, ka-

kor je Dunaj, ne vidi ravno veliko one lepote, ki jo kaže spomladi narava, kmet pa jo gleda vsak dan. Njemu je to vsakdanje, mestnim prebivalcem pa ni. Privoščimo jim torej to veselje, saj je na sebi čisto nedolžno, po vrhu pa še kaže, da še z Dunaja ni prešlo vse veselje, odkar je grof Taaffe na krmilu vlade. Prav to pa upije liberalna gospôda, ki ji dene težko, da nima več ona vlade v svojih rokah. — Minister za trgovino, marquis Bacquehem je dobil red železne krone I. vrste. To je veliko odlikovanje ter pomeni veliko — to, da še ima svitli cesar vse zaupanje do sedanje vlade in liberalna gospôda ne vidi tega rada. — V Pragi je v ponedeljek dne 6. junija, umrl grof Henrik Clam-Martinic prav na naglem, ko se je ravno še le vrnil iz Italije. Grof je bil jeklen mož in vseskozi zvest državi in sv. cerkvi. Izguba je še izlasti za Česko velika. — Obč. zastop mesta Linz je izrekel neko zaupnico opatu Karlu v Melku — duhovniku, ki vleče čez drn in strn z liberalci. Mož bode pa težko te zaupnice vesel, kajti že v onem mestnem zastopu se je od večih strani povdarjalo, da je taka zaupnica — nespamet. Ako mu pa ona pri vsem tem ne zažene rdečice v lice, naj mu tekne! — V Gradcu so v prvih dneh t. m. pričakovali novosti, dva parobroda, ki dobita nalogo, ljudi po Muri prepeljevati od brega do brega in morebiti še dalje, toda doslej ju še ni v Gradec. Brž ko ne se jima je kaj pripetilo na poti ali bolje rečemo, na vodi iz Donave v Dravo in iz Drave v Muro, še predno sta do Gradca priplula. Vsekako ni to dobro znamenje za nju v Gradcu. — Na mesto raj. župana v Celovcu, Jezernika, voli že obč. zastop te dni župana. Ves zastop je v rokah liberalcev in bode torej tudi novi župan liberallec, brž ko ne bode dr. Erwein. — Vrli „Mir“, ki vzbuja koroške Slovence iz narodnega spanja, dobi novo moč v g. Antonu Bezenšek. ki prevzame uredništvo „Mira“. Nov urednik, doma iz naših Konjic, je izkušen mož in ga torej veselo pozdravljamo v njegovem novem delovanju. — Dne 1. junija je pobila toča več slov. krajev na Koroškem. škode je na 10.000 gld. — Kakor je znano, pridejo letos meseca avgusta Čehi v Ljubljano. Tu je že tudi odbor, ki jim pripravlja lep vzprejem in je torej vse upanje. da bode našim českim bratom v središču slov. ljudstva prijetno. — Družba sv. Cirila in Metoda ima letos svoj občni zbor v Trstu. — Gorica dobi sedaj novo slov. društvo t. j. svoje „Sokole“. Da si bi Sokolcev bil lahko isti namen, kakor je po besedi nemških „turnarjev“ — telesne vaje. vendar pa je med njimi velika razlika, kajti slov. „Sokolom“ ni prvo kričanje, in še le potlej telovadstvo. — Italijanska irredenta, ali lahončiči so še po Primorju zmerom živi in to se kaže pri mladih ljudeh tudi v

tem, da se radi odtegnejo vojaštvu. Kar naenkrat jih zmanjka na avstrijskih tleh ter beže čez meje na Italijansko v času vojaških odrahtil. Tacih je sedaj 365 na italijanskih tleh, se vé, da so le-ti potlej sovražniki avstrijskega cesarstva in več ali manj tudi njih rodbine. — Mesto je bilo o binkoštih v Trstu precej prazno, kajti ljudstvo je vrelo, kar je le moglo iz mesta v okolico. Tudi v Postojnsko jamo se jih je veliko v ponedeljek bilo peljalo; tujcev pa one dni v Trstu ni bilo veliko. — V Buzetu, hrv. mestu v Istri, imajo sedaj mestni zastop in torej župana iz svoje krvi. Lahonstvo pa vsled tega vidoma pojema. — Po Ogerskih deželah so zadnje dni reke stopile na večih krajih iz bregov in sila veliko škode so naredile. Pri Szegedinu je bilo več 100.000 oralov preplavljenih. Krivo je teh nenavadnih povodenj krivo uravnanje rek. Njim so naredili — vsaj večjim — ravna rečišča in zato prestopi voda brž, ko je postane kje preveč, čez bregove. Narava je pač le najboljši inženir.

Vunanje države. Dobri stvari je treba časa. Bolgarskim homatijam ga je že veliko, toda h koncu še ne pridejo kmalu. Sedaj se pravi, da se skliče sobranje vendar le še ta mesec. Čemu? Mar za to, da voli kneza? Za to še ni nikjer znamenja. Poročila sicer iz zadnjih dni vedó, da se pogaja Rusija s Turčijo o bolgarskih zadevah, toda nam manjka vere tudi v ta poročila. — V Srbiji se v prihodnjih dneh dopolnijo volitve za skupščino; vlada dobi gotovo večino za-se. — Črnogorski knez Nikica se je iz Dunaja podal v Strassburg; kamo pa pojde od ondot, ni še znano. — Nemški cesar je bil te dni v Kielu ob severnem morju. Ondi je nekoliko vzbolen, vendar ne nevarno. Tudi Bismark boleha ter se je podal v svoje letišče. To dela sedaj že več let. vselej, kedar kaj namerava, kar bi še rad prikrl. — Na Poznanjskem dela se z vso silo na ponemčevanje poljskih prebivalcev. Minister Gossler sedaj potuje ondi — pač za to, da se prepriča, kako in kaj s ponemčevanjem. — Po Belgiji še ni mirú. Delalci ga še ne dajo posebno okoli Monsa ter jih morajo vojaki razgnati, v časih ne brez krvi. — Anglija dobi sedaj otok Cyper, ki ga ima še od 1878 sem v rokah, po polnem v svojo oblast, Turčija ji ga odstopi sedaj rada ali nerada. — Francozi imajo svoj križ z generalom Boulangerom. Za ministra ni, ker je Nemčiji na poti, za vojnega poveljnika ni, ker se ga boji ministerstvo samo, češ, da utegne še kedaj seči po cesarski kroni. Na srečo so jo pa že stolkli ter prodali. — Dne 3. junija so razgrajali vroči Italijani v Rimu na čast Garibaldiju ali bolje v spomin njegovih činov. Tudi iz Trsta so v enaki misli poslali telegram. — Iz Afrike ne misli italijanska vlada poklicati vojske. Te dežele, pravi, je treba Italiji. — Grški vladi

se je posrečilo dobiti posojilo ter je h krati naročila tri vojne ladije. Te bodo 30 milijonov draham stale, toda kaj to dé, saj jih imamo!

Za poduk in kratek čas.

Peyramale, bivši lurški župnik.

Zakaj le se je Marija brezmadežna ravno v Lurdu prikazala? Zakaj je ravno na masabielski pečini postavila svoj tron? Zakaj je ravno v pyrenejskih planinah izbudila potoček svojih milosti? Zakaj?! Ste pač radovedni ljudje! Prašati je lahko, pa odgovoriti ni tako lahko. Vendar bi vam jaz rad na to vprašanje odgovoril, a ne samo zategavoljo, da bi vašo radovednost vtišal, ampak, ker je mene samega že šestokrat nadlegovala misel: zakaj se je Marija ravno v Lurdu prikazala?

Toda pomnite dobro; jaz sem rekel, da bi vam rad odgovoril, a ne, da vam bom odgovoril, ker odločnega in določnega odgovora na to vprašanje ne vem. Meni se tukaj godi, kakor šolarčku za šolsko klopjo, ki samo tako na pol vé, in se mu samo nekoliko sanja o tem, kar ga gospod vprašajo. Bi rad odgovoril, pa ne more prav; zato pa prestopa v klopi in cepeče in skeče in z jezikom melje ter se sili, da mu kar znoj stopi na čelo, toda okorni jezik vendar nič pravega ne vé povedati. Vendar tudi šolarček, ki se svojih reči ni učil, časih po svoji slabi pameti vendar toliko odgovori, da je nekoliko odgovoru podobno, in tako, kakor sem rekel, se meni zdaj godi, ko bi vam rad odgovoril na vprašanje: zakaj se je Marija ravno v Lurdu prikazala?

Pravega odgovora tedaj ne vem. Ako bi Vam hotel pravi odgovor dati, bi pač moral Marijino presv. srce bolj poznati. Kdo bi zamogel njegove skrivnosti razodeti? In če bi revni človek zamogel tudi gledati v srce božje Matere, ali bi ga zamogel tudi razumeti?

V tistem planinskem kraju, v Lurdu namreč in v njegovi okolici, živi jako priprosto, pohlevno in pobožno ljudstvo. „Blagor pa ubogim v duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo“. Zakaj se tedaj čudimo, da je prav to ljudstvo tudi sreča doletela, da se je med njimi „dekla Gospodova“ prikazala?

Lani, ko sem popisal svojo lurško božjo pot, sem med drugim tudi povedal, kako se lurška mladina na praznik velike Gospojnice razveseljuje. Nisem si zamogel dosti nagledati prelepe procesije, katero so si popoldne po večernicah napravili.

Najprvi so šli šolarji, dečki in deklice, lepo po dva in po dve, in sicer tako, da je šel eden na enem robu ceste, drugi na drugem, a cesta je bila prosta. Na sredi ceste so šli samo tisti dečki in tiste deklice, ki so pesem na-

vzdigale, vsi drugi so le odpevali. Za šolarji so šli v ravno tako lepem redu fantje in dekleta, vsa gologlava in lepo belo oblečena in z modrimi pasi opasana — sami Marijini otroci. Nekatera so imela tako jarne glase, da nič lepšega. Najpridniša nosijo podobo lurške Matere božje. Za mladino se vrstijo možje in žene s plapolajočimi banderami in potem gredo duhovniki. Sprednji so pa bili godci, sami domači fantje, ki so izvrstno godli. Res pobožno veselje, katerega je Marija gotovo vesela. Zdaj pa lahko razumemo, zakaj si je Mati božja ravno iz tote mladine poiskala deklico, kateri se je prikazala. (Dalje prih.)

Smešnica 23. Kmet: „Glej, ljubi sin, ti si sedaj v letih, ko bi že lahko storil kaj za-se ter tako pokazal, da še bode kedaj kaj prida iz tebe, ali doslej vidim pri tebi vse drugo, kakor to. Ko si ti še bil mali fanté, nisem še jaz gleštal veliko, par hektarov zemljišča pa slabo hišo, to je bilo vse moje premoženje. Sedaj pa, hvala Bogu, imam že lepo kmetijo, lepo hišo in še kaj v omari. Kaj pa si ti si pridobil v tem času?“

Sin: „Očeta, ki imajo lepo kmetijo, lepo hišo in še kaj v omari. Ko sem bil pa še mladi fanté, imeli so moj oče le par hektarov zemljišča pa slabo hišo in nič druga.“

Razne stvari.

(Cesarski dar.) Svitli cesar so dali za požarno brambo v Podčetrtku 100 fl., v Halbenrainu pri Radgoni pa 80 fl. iz lastnega premoženja.

(Visoki gostje.) Pri Njih ekscelenciji mil. knezu in škofu bili so te dni Spljetski škof, Njih ekscelencija Marko Calogerá. V njih spremstvu je bil korar tamošnje stolne cerkve, vlč. g. Matej Dvornik, vodja dij. semenišča v Spljetu. V torek sta se odpeljala v Ljubljano.

(Zaplenjenje.) Konfiskacijo zadnje številke „Slov. Gosp.“ je c. kr. okrajna sodnija v Celju potrdila in mi odpustimo vsled tega tako pritožbo, kakor priziv zoper njo. Čemú bi tudi bila? Kakor stojé sedaj razmere, bilo bi le pičlo malo upanja, da storimo v tem kaj z uspehom.

(Razstava.) V Mariboru je bila od zadnje sobote do ponedeljka razstava perjadi. Razstava je bila precej bogata, a plačujočih gledalcev ni bilo — preveč. Splošnja sodba pa je čez razstavo ugodna, samo naj se gleda še na to, da se povrne stara, domača kura in „štajarski kapun“ v naše kraje. Tuja perjad je lepa, a za to, da jo rediš, ni.

(Volitve.) Skupina velikih posestnikov v Ormoškem okraju je prišla vsa (101) na volišče ter je volila enoglasno narodne može, isto tako je skupina kmečkih volilcev v ponedeljek dne 6. junija izvolila same narodnjake.

(Konjiška podružnica sv. Cirila in Metoda) bode zaradi nekaterih nerodnih zaprek ne 9. na dan sv. Rešnjega Telesa, ampak prihodnjo nedeljo 12. t. m. popoldne ob 3. uri zborovalo.

(Imenovanje.) G. J. Levičnik, poprejš. kr. okr. sodnik na Ptuju, zadnja leta pa tajnik v pravnem ministerstvu, postal je sekcijiski sovetnik v istem ministerstvu.

(Občni zbor.) Savinjsko učiteljsko društvo ima svoj občni zbor dne 16. junija ob 2. uri popoldne na Vranskem.

(Slov. šolsko društvo.) Podružnica sv. Cirila in Metoda v Žalcu ima občni zbor v nedeljo dne 12. junija t. l. ob 4. uri popoldne v gostilni gospoda Jan. Hausenbichlerja. Vzpored: 1. Sprejem novih udov. 2. Predlaganje računov za preteklo društveno leto. 3. Volitev novega odbora. 4. Nasveti. Po zborovanju podružnice sledi prosta zabava.

(Učiteljsko društvo.) Ormoško učiteljsko društvo bode imelo v četrtek, dne 16. t. m. v šolskem poslopju v Središču svojo mesečno zborovanje z naslednjim dnevnim redom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Učna slika iz prirodoznanstva; razpravlja praktično z učenci višje stopnje g. Anton Kosi. 4. O moralnih slabostih naše šolske mladine; kateri so njih vzroki in kakšna protisredstva je treba uporabljati? (Poročevalec g. Janko Košar). 5. Razgovor o predlogu, kojega je uposlalo uč. društvo Sloven-Bistriško za letošnjo glavno skupščino Štajarsko uč. zaveze. Učne ure naj se prelože v vročem poletnem času, t. j. od 15. junija do konca šolskega leta na predpoldanski pouk od 8—12. ure. 6. Predlogi. K udeležbi tega zborovanja, kakor tudi k udeležbi proste zabave, koja bode po končanem zborovanju v gostilni g. Šinkota na kolodvoru, vabijo se prav uljudno vsi čast. udje ter sploh prijatelji šolstva. Odbor.

(Obč. volitve.) Za občino „Šoštanjске okolice“ bile so v ponedeljek dne 6. t. m. volitve. Nemški listi vedó, da je voljenih 7 liberalcev, 5 pa narodnih mož. Kaj je v tem resnice, ne vemo, ker nam še ni nihče poslal poročila.

(Stritarjevi zbrani spisi.) Danešnjemu listu smo priložili vabilo na naročbo imenovanih spisov, na katero opozarjamo svoje bralce. Vsem prijateljem slov. leposlovja priporočamo, naj vsak, kolikor je mogoče, za to skrbi, da se jih bode na te zbrane spise mnogo naročilo.

(Samomor.) J. Finžgar, župan v Framu, se je v nedeljo dne 5. junija obesil. Mož je veljal za nemškutarja.

(Potres.) V nedeljo dne 5. junija čutili so potres na Celju nekaj po 3. in v Laškem trgu ob 1/4. uri popoldne. Sunek je bil od vzhoda proti večeru.

(Oče in sin.) Mat. Gorenjak, kočar v Veličanah pri Ormožu, se je sprl s svojim očetom, starčkom kacíh 70 let ter je starčka v lice udaril. Ta pa je padel v znak in se je v tem ubil. Ali ne velja več 4. zapoved božja? („Posojilnica“) v Mariboru je imela meseca maja 1887: Dohodkov 52.836 fl. 28 kr. Stroškov 45.908 fl. 46 kr. Skupaj toraj prometa 98.744 fl. 74 kr.

(Požar.) V Smolinskem vrhu fare sv. Antona v Slov. goricah, je dne 31. velikega travna pri Alojziju Fekonji, želarju zgorelo celo poslopje in vse pohištvo, kakor tudi ena krava, dve teleti, dve svinji in kar je najžalostnejše, tudi otrok se je bil na pol sežgal in žena se je zlo opekla.

(Otrobi.) V mlinu g. J. Lutza pri Celju je delalec Fr. Korošec v četrtek, dne 19. maja padel v žakelj, ki vzprejema otrobe ter se je zadušil v njih. Za uni mlin pač ne velja postava, vsled katere se v praznik ne sme delati, menda za to, ker je v rokah nemčurja.

(Spremembe pri učiteljstvu.) Nadučitelj sta postala gg.: Josip Košutnik v Vojniku in Janez Voglar na Dobrni; kot učitelji bili so nameščeni gg.: Josip Semlič v Sladki gori pri Čmureku, Ivan Belec v Jurkloštru in Josip Kristof v Orešju pri Bizeljskem.

(Duh. spremembe.) Č. g. Fr. Leber, doslej provizor pri sv. Vidu na Pohorju, postal je župnik ravno tam.

Loterijne številke:

V Trstu	4. junija 1887:	65, 84, 50, 33, 61
V Lincu	„ „	75, 6, 72, 90, 38

Mili darovi za pogorelee.

Župnija sv. Ane v slov. gor. za pogorelee na Vel. Rodnah in pri Novi cerkvi po 5 fl. Župnija sv. Petra pri Mariboru za Novo cerkev in Vel. Rodne po 7 fl. 50 kr. Bog plati! Uredništvo.

Poslano.

V lekarni pri „Zamorcu“ na Dunaju, Tuchlauben 27

se dobijo vse zdravilne specialitete in zdravila vsaki dan po pošti. 20—24

Kovačnico v najem

dam dobro učenemu kovaču; dela je dovolj, pogoji so ugodni. Vse drugo pové

Franc Haložan,
posestnik v Radomirji, pošta Ljutomer.

Bukve božje v naravi.

Te bukve se dobé v prijetni besedi in snažni obliki za revnih 45 kr. s pošto vred vedno v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Vredne so svojega denarja.

Zahvala.

Za vse izraze blagega sočutja o smrti našega nepozabljivega očeta ozir. moža

Josipa Suher-ja,

gospodom iz okolice in Žavca, znancem, prijateljem in sorodnikom za mnogobrojno vdeležbo pri pogrebu, posebno pa ljubeznjivim sosedom in vsem onim, ki so pri smrtni postelji ranjcega s prvo izdatno pomočjo stali, kakor za vsa tolažila ob našej britkeji izgubi izreka najtoplejo zahvalo

žalujoča rodbina.

V Grižah, dne 30. maja 1887.

Podučiteljske službe.

- Ena podučiteljska služba pri sv. Barbari v Halozah, IV. plačilnega razreda, prosto stanovanje;
 - ena podučiteljska služba na Ptujski gori, III. plačilnega razreda;
 - ena podučiteljska služba na Vurbergu, III. plačilnega razreda, prosto stanovanje.
- Prosilci nemškega in slovenskega podučevanja zmožni, naj svoje prošnjo do 15. julija t. l. pri dotičnem krajnem šolskem svetu vložijo.

Okrajni šolski svet v Ptuji,
dne 27. maja 1887.

2-3

Predsednik.

Poduk za sv. birmo

se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.
Iztis velja 12 kr.

Želim kupiti od prve roke **kisla naravna vina**. Naslov: A. Gröbelbauer, Knittelfeld. 6-12

Za mežnarja dobro rabljivi glasovir prodaja po celo nizki ceni učitelj pri sv. Bolfanku v Slov. gor. 3-3

Prodajalnica z mešanim blagom

na najlepšem mestu na Ptujski gori in sicer: prodajalnica, 3 sobe, 2 kleti, kuhinja, vrt, potem pa drugo poslopje kot magacin, hlev za 4 glave, 4 plugi zemljišča, vse to se da v našem s prodajalno spravlo vred na več let. Več pové lastnik A. Sicherl, trgovec v Spodnji Polskavi via Pragerhof na Štajarskem. 2-3

Na Dobravi

blizo Zasp (pošta Javornik) na Gorenjskem dobi službo **duhovnik**, ki more še opravljati ob nedeljah in praznikih službo božjo. — Stanovanje je lepo in zraven lep vrt: zdrav kraj in dotična plača lep pripomoček za vsakega duhovnika. Več o tem se izve pri županu na Dobravi, gosp. Fr. Bancej-i. 2-3

ŽELODČEVA ESENCA
lekarja Piccoli-ja
v Ljubljani.

koje izvrstnost potrjujejo zelo učeni zdravniki in tisočero ljudi, ki so jo rabili; ozdravlja želodčeve in telesne bolezni, posebno pa zaprtje, vrančne in jetrne oboletosti, kakor tudi hemoroide ali zlato žilo, želodečno in prehajalno mrzlico in je najboljšo sredstvo zoper gliste pri otrocih.

Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr. po poštne povzetji. Pošt-nino trpé p. t. naročniki.

Depôts v Mariboru lekar Bancelari, v Gradcu Eichler in Nedved, v Celju Kupferschmied, v Celovcu Thurnwald, v Beljaku Scholz, v Tarvisu Siegel. 11

Prave brnske
suknene robe, meter, po 1 gld. in več, najboljšo vrste razpošilja po izdelani ceni

Leop. Epstein v Brnu.

Na ogled franko.

11-20

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi:

„Duhovni Vrtec“

ali

„Molitvenik“

za katoliško mladež s podukom za sv. birmo.

Vežan v črnem usnju z zlatim obrezkom brez kopče gld. —.85

Vežan v črnem usnju z zlatim obrezkom s kopčo „ —.95

Vežan v chagrin s tesnim okvirom in s križem „ 1.70

Vežan v chagrin z okvirom iz nikeljna „ 1.80

Posamezni iztisi po pošti v črnem usnju 5 kr. v chagrinu 10 kr. več.